

Przedłużający się kryzys rzuca cień na scenariusz umiarkowanego wzrostu na rok 2012.

Analiza ubezpieczyciela należności Euler Hermes

- Euler Hermes obniża prognozy globalnego wzrostu do 3% w 2011 r. i 3,2% w 2012 r.
- Polska – jak większość Europy Środkowej: niezłe warunki wewnętrzne, ale zbyt wiele zależy od nastrojów na światowych (europejskich) rynkach
- Światowy wzrost nadal wspierać będą duże gospodarki wschodzące.
- W Europie kryzys bankowy w połączeniu z zadłużeniem państwowym ogranicza perspektywy rozwojowe.
- Spowolnienie w zakresie upadłości korporacyjnych zatrzyma się prawdopodobnie w 2012 r.

Jak mówi **Tomasz Starus, Dyrektor Polskiego Biura Oceny Ryzyka i Główny Analityk w Euler Hermes**: „Większy niż w innych krajach środkowoeuropejskich rynek wewnętrzny, a co za tym idzie – mniejsze uzależnienie od eksportu to prawda, ale... Są związane z tym zbyt duże oczekiwania – traktowane jest to jak zakłęcie, mające ochronić naszą gospodarkę przed dekonjunkcją na światowych (zwł. europejskich) rynkach. Eksport traktujemy więc w naszym kraju trochę ambiwalentnie: gdy się zwiększa – jest niezbędnym składnikiem wzrostu, a gdy jest zagrożony – okazuje się nie tak już istotny, bo mamy wspomniane zakłęcie: „duży rynek wewnętrzny”. Ponieważ jednak ten rynek wewnętrzny również będzie rozwijał się wolniej (już mamy z tym do czynienia, a po konsolidacji budżetowej będzie to jeszcze bardziej ewidentne), chcąc nie chcąc śledzenie wiadomości i prognoz gospodarczych zaczynać trzeba od tych pochodzących z zagranicy... I to od nich zależeć będzie w dużym stopniu to, jak kształtował się będzie polski PKB, rosnący wg. nas przynajmniej w pierwszych miesiącach 2012r w tempie 3-3,5 % w skali roku.”

– W chaotycznym środowisku gospodarczym Euler Hermes prognozuje spowolnienie globalnego wzrostu na przestrzeni kolejnych 18 miesięcy. Euler Hermes, światowy lider w dziedzinie ubezpieczeń należności, zweryfikował w dół swoje lipcowe przewidywania. Obecnie prognozy zakładają wzrost na poziomie 3% w 2011 r. (0,3% poniżej przewidywań z lipca) oraz 3,2% w 2012 r. (spadek o 0,4% względem przewidywań), w następstwie wzrostu o 4,3% w 2010 r. Rozwój światowego handlu zmniejszy się do ok. 7% w 2011 r. i 2012 r., w porównaniu z 14% podczas przyspieszenia z 2010 r.

Okres lepszej koniunktury w strefie euro i w USA traci rozpęd. Oczekuje się, że wzrost PKB¹ w 2011 r. wyniesie 1,6% zarówno w strefie euro, jak i w Stanach Zjednoczonych. W 2012 r. analogiczna prognoza zakłada 1,3% dla strefy euro i 2,0% dla USA. Gospodarki wschodzące będą się cieszyć silniejszym wzrostem w 2012 r. – 4% w Ameryce Łacińskiej, 3,5% w Europie Środkowej i 7,1% w Azji z wyłączeniem Japonii.

Wśród krajów „napędzających” globalny wzrost szczególnie wyróżniają się Chiny i Indie, dla których prognozy wzrostu zakładają 8,5% w 2012 r. Spodziewany wzrost dla Brazylii to 3,5% w 2011 r. i 3,7% w 2012 r. Niemniej jednak, jeżeli postrzegać gospodarki wschodzące jako całość, a obecnie są one odpowiedzialne za 38% światowego PKB, ich wzrost również zwalnia (poniżej 6% w 2011 r. w porównaniu do 7% w 2010 r.).

W Europie jednak niektóre wskaźniki wyprzedzające wydają się być podatne na wahania w zakresie decyzji, których podjęcie jest konieczne w celu uporania się z podwójnym kryzysem – banków i zadłużenia państwowego. Zwiększa to prawdopodobieństwo najbardziej pesymistycznego scenariusza na rok 2012.

Zmiany trendów w dziedzinie upadłości korporacyjnych

¹ PKB: Produkt Krajowy Brutto

– *Perspektywy spowolnienia wzrostu globalnego PKB będą mieć negatywny wpływ na szereg czynników wzrostu. Gospodarstwa domowe mogą ograniczyć konsumpcję dóbr trwałych, a firmy zmniejszyć inwestycje i okroić budżety* – wyjaśnia **Wilfried Verstraete, Prezes Zarządu Grupy Euler Hermes**. – *W obecnym, wysoce niepewnym klimacie biznesowym możemy również oczekiwać mniej pozytywnych tendencji w zakresie upadłości korporacyjnych. Mimo że ich liczba jeszcze do niedawna się zmniejszała, ta tendencja spadkowa obecnie się zatrzymała* – dodaje. W 2010 r. liczba upadłości korporacyjnych zmniejszyła się o 5% w skali globalnej, w szczególności w Azji i Ameryce Północnej. Mimo że większość dużych gospodarek dobrze stawia temu czoła, ta pozytywna tendencja powoli zwalnia w Europie, a liczba upadłości nadal rośnie w bardziej podatnych europejskich gospodarkach (Grecji, Irlandii, Portugalii, Hiszpanii i we Włoszech).

Różnice strukturalne i zróżnicowane warunki gospodarcze między regionami

Nadal istnieją obawy przed drugim dnem recesji w **USA**. Mimo pewnych dodających otuchy wiadomości, jak zadowalające zyski korporacyjne, tendencja spadkowa w zakresie upadłości korporacyjnych i wzrost liczby udzielanych kredytów bankowych, wzrost PKB utrzymywał się na niskim poziomie 1,3% w drugim kwartale, a poziom konsumpcji (0,1%) w zasadzie się nie zmienia. Inne wskaźniki, jak np. rynek mieszkaniowy, produkcja przemysłowa i poziom zatrudnienia, również wskazują na niepewność sytuacji. – *Media aż huczą od plotek: plany stymulacyjne? Plan oszczędnościowe? Ale teraz trzeba pilnie podjąć działania ukierunkowane na ochronę wzrostu i zatrudnienia w krótkim horyzoncie czasowym* – mówi **Główny Ekonomista Euler Hermes Ludovic Subran**.

Poprawa koniunktury niebezpiecznie zwolniła w **strefie euro**, gdzie popyt krajowy zmniejszył się po raz pierwszy od 2009 r. – **Ogólne tempo rozwoju jest, eufemistycznie mówiąc, niezadowalające. Nawet główne gospodarki strefy euro zarejestrowały ostre spowolnienie, które przybrało formę gwałtownego zatrzymania w Niemczech i Francji i bardzo słabego rozwoju we Włoszech oraz Hiszpanii** – mówi **Ludovic Subran**. Spowolnienie aktywności zostanie najprawdopodobniej potwierdzone w drugiej połowie roku, w której wzrost szacuje się na zaledwie 0,1% w porównaniu z 1,0% w pierwszych dwóch kwartałach. – *Istnieje realne ryzyko nawet większego pogorszenia sytuacji, jeżeli nie zostaną bezzwłocznie podjęte decyzje w zakresie rozwiązań zapewniających wsparcie państwom i instytucjom finansowym, które aktualnie przeżywają trudności* – komentuje Ludovic Subran. – Kluczowe jest, by zapobiec rozprzestrzenianiu się tej zarazy na całą strefę euro, a także poza nią.

„Arabska wiosna” spowodowała daleko idące zmiany na **Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej**, a jej wpływ na prognozy dotyczące rozwoju będzie nadal odczuwany przez cały 2012 r. Euler Hermes prognozuje wzrost rzędu 2,9% w 2011 r. i 3,9% w 2012 r., cechujący się jednak istotnym ryzykiem spadków. Proces przemian politycznych w Egipcie i Tunezji jest nadal chwiejny, zaś jeśli chodzi o gospodarki Libii, Syrii i Jemenu, to oczekiwane jest ich zmniejszenie.

Wzrost PKB w drugim kwartale spowolnił w **Europie Środkowej i Wschodniej oraz Rosji** do 4,4% w porównaniu z 5,4% w pierwszym kwartale z uwagi na spadek głównych motorów wzrostu – popytu zagranicznego i inwestycji. Spodziewany wzrost wynosi 4% w 2011 r. i 3,5% w 2012 r. Turcja ponownie zajęła wiodącą pozycję w regionie w drugim kwartale, ale jej silny wzrost potęguje obawy co do przegrzania gospodarki.

Spodziewane jest również spowolnienie wzrostu w **Ameryce Łacińskiej** – ma ono spaść do 4% w 2011 r. i 3,7% w 2012 r. w porównaniu do 6,1% w 2010 r. Brazylia, Meksyk, Chile, Kolumbia i Peru są na najlepszej pozycji, by uporać się z problemami związanymi z globalną zapaścią gospodarczą, mimo że nie są całkowicie bezpieczne od szoku związanego z negatywnym wzrostem, powiązany szczególnie z efektami gospodarczymi oczekiwanego łąpania cen surowców.

W krajach **Afryki Subsaharyjskiej** oczekiwany wzrost PKB wynosi 5,2% w 2011 r. i 4,9% w 2012 r. To istotna poprawa względem osiągniętego w 2009 r. dołka. Możliwy jest jednak spadek wzrostu względem prognoz, jeżeli światowy popyt, szczególnie na surowce, ulegnie ograniczeniu.

W ogólnym rozrachunku gospodarki **Azji Południowej, Środkowej i Wschodniej** są dobrze przygotowane, by poradzić sobie z niepewnymi prognozami globalnymi. Oczekuje się, że ich wzrost zwolni do 7,3% w 2011 r. i 7% w 2012 r. W drugim kwartale bieżącego roku rozwój znacznie zwolnił w większości krajów ASEAN² z uwagi na problemy związane z łańcuchami dostaw, powiązane z marcowymi wydarzeniami w Japonii. Z kolei lekkie spowolnienie gospodarki chińskiej wynika z zaostrzenia polityki monetarnej. Niemniej jednak wspólnie z Indiami, gdzie konsumpcja utrzymuje się na wysokim poziomie, Chiny pozostają jednym z głównych motorów światowego wzrostu.

² ASEAN: Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej

Ryzyko kraju³ w okresie od czerwca do września wzrosło w sześciu państwach i spadło w trzech

Zgodnie z wyliczeniami Euler Hermes, ryzyko krajowe zwiększyło się w czterech państwach z uwagi na większe narażenie na ryzyko gospodarcze: Turcji (z „wrażliwego” w czerwcu 2011 r. do „wysokiego” we wrześniu 2011 r.), Cypru (z niskiego do wrażliwego w tym samym okresie) oraz Kostaryki i Trynidadu i Tobago (z „niskiego” do „średniego”). Ryzyko zwiększyło się także w dwóch innych krajach z uwagi na ich zależność od zewnętrznego finansowania – chodzi o Włochy (wzrost z „niskiego” do „wrażliwego”) i Chorwację (ze „średniego” do „wrażliwego”).

Z kolei dla trzech innych państw poziom ryzyka kraju się obniżył. W Japonii (spadek z „wrażliwego” na „niski”) i Słowenii (ze „średniego” na „niski”) warunki gospodarcze poprawiły się w krótkim czasie, zaś Azerbejdżan skorzystał z poprawy sytuacji strukturalnej (spadek z „wysokiego” na „wrażliwy”).

Prognozy rozwojowe Euler Hermes

Rozwój PKB	2011	2012
Globalnie	3,0%	3,2%
Regiony		
Strefa euro	1,6%	1,3%
Europa Środkowa i Wschodnia	4,0%	3,5%
Ameryka Północna	1,6%	2,0%
Bliski Wschód i Afryka	3,6%	4,5%
Azja (bez Japonii)	7,3%	7,1%
OECD	1,3%	1,8%
poza OECD	5,8%	5,6%
Państwa		
Austria	3,2%	1,8%
Belgia	2,6%	1,7%
Brazylia	3,5%	3,7%
Kanada	2,2%	2,3%
Chiny	9,0%	8,5%
Dania	1,2%	1,4%
Finlandia	3,4%	1,7%
Francja	1,6%	1,3%
Niemcy	2,9%	1,6%
Grecja	-4,7%	-0,8%
Indie	8,0%	8,5%
Irlandia	1,5%	1,7%
Włochy	0,7%	0,6%
Japonia	-0,8%	2,5%
Holandia	1,8%	1,3%
Norwegia	1,2%	1,9%
Portugalia	2,0%	-1,4%
Rosja	3,7%	3,6%
Hiszpania	0,7%	1,0%
Szwecja	4,3%	1,8%
Szwajcaria	2,0%	1,5%
Wielka Brytania	1,0%	1,4%
Stany Zjednoczone	1,6%	2,0%

Źródła: IHS Global Insight, prognozy Euler Hermes

³ Euler Hermes rozróżnia cztery poziomy ryzyka kraju: niski, średni, wrażliwy, wysoki.

Kontakt dla mediów:

Artur Niewrzędowski
 TALKING HEADS PR
 tel. 0509-433-874
 e-mail: artur.niewrzędowski@thpr.pl

Euler Hermes jest liderem na rynku ubezpieczeń należności handlowych oraz jednym z liderów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych i windykacji należności. Euler Hermes zatrudnia ponad 6 000 pracowników w 50 krajach. Oferuje kompleksowe usługi w zakresie zarządzania należnościami. Skonsolidowany obrót grupy Euler Hermes w 2010 roku wyniósł 2,15 miliarda euro. Euler Hermes rozwinął międzynarodową sieć nadzoru, która umożliwia analizę stabilności finansowej 40 milionów przedsiębiorstw. Na koniec grudnia 2010 grupa obejmowała swoimi ubezpieczeniami transakcje handlowe na całym świecie na kwotę 633 mld euro.

Euler Hermes, członek grupy Allianz, jest notowany na giełdzie Euronext w Paryżu i otrzymał rating AA- od agencji Standard & Poor's.

W Polsce grupa Euler Hermes jest obecna od 1999 roku. Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes SA oferuje ubezpieczenia należności handlowych oraz gwarancje ubezpieczeniowe. Jednocześnie druga spółka działająca na polskim rynku - Euler Hermes Collections Sp. z o.o. oferuje windykację należności, raporty handlowe, ocenę ryzyka oraz program analiz branżowych. Obsługę klientów zapewnia Euler Hermes Services Sp. z o.o. Usługi doradztwa prawnego świadczy Euler Hermes, Mierzejewska - Kancelaria Prawna Sp. k.

Niektóre ze stwierdzeń zawartych w niniejszym materiale mogą wyrażać oczekiwania dotyczące przyszłości i inne prognozy oparte na aktualnych poglądach i założeniach kierownictwa i obciążone są znanym i nieznanym ryzykiem oraz niepewnością, które mogą spowodować, że faktyczne wyniki bądź wydarzenia będą się istotnie różnić od przedstawionych lub implikowanych w takich stwierdzeniach. Poza stwierdzeniami stanowiącymi prognozy z racji kontekstu przewidywania na przyszłość można rozpoznać po użyciu słów takich jak „może”, „będzie”, „powinno”, „oczekuje się”, „planuje się”, „zamierza się”, „przewiduje się”, „uważa się”, „szacuje się”, „potencjalny” lub „w dalszym ciągu” i podobnych wyrażań. Faktyczne wyniki bądź wydarzenia mogą się istotnie różnić od przedstawionych w takich stwierdzeniach za sprawą m.in. (i) ogólnych uwarunkowań ekonomicznych, w tym w szczególności uwarunkowań ekonomicznych w zakresie podstawowej działalności lub na podstawowych rynkach Grupy Euler Hermes, (ii) kształtowania się rynków finansowych, w tym rynków wschodzących, a także zmienności rynków, ich płynności i zdarzeń kredytowych, (iii) częstotliwości i wielkości szkód ubezpieczeniowych, w tym szkód wynikających z katastrof naturalnych oraz rozwoju wydatków szkodowych, (iv) wskaźników utrzymania polis, (v) zakresu niespłacenia kredytów, (vi) poziomów stóp procentowych, (vii) poziomów kursów walutowych, w tym kursu wymiany euro do dolara amerykańskiego, (viii) zmian konkurencyjności, (ix) zmian w przepisach prawnych i regulacjach, w tym konwergencji monetarnej i Europejskiej Unii Monetarnej, (x) zmiany w polityce banków centralnych i/lub rządów innych krajów, (xi) wpływu przejęcia spółek, w tym związanych z tym kwestii integracji, (xii) reorganizacji i (xiii) ogólnych czynników konkurencyjności, w każdym przypadku na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Prawdopodobieństwo wystąpienia bądź natężenia wielu z tych czynników może okazać się większe w wyniku działań terrorystycznych i ich konsekwencji. Grupa nie jest zobowiązana do uaktualniania żadnych odnoszących się do przyszłości stwierdzeń.